

OMGEVINGSVISIE ZWIJNDRECHT – REACTIE OVZ (Plus reactie BIZ Groote Lindt)

ALGEMEEN

Met genoegen heeft de OVZ ervaren dat bij de toekomstige planontwikkeling van Zwijndrecht **de Gemeente een duidelijke rol ziet weggelegd voor de inbreng van het bedrijfsleven**. Het is lang geleden dat in dit soort stukken de termen bedrijfsleven en ondernemers zo vaak (constructief) genoemd zijn. Op pag. 18 lezen wij “ondernemerschap vormt een van de belangrijkste pijlers van onze gemeente”. Dus op voorhand een compliment vanuit het georganiseerde bedrijfsleven (OVZ) richting het Gemeentebestuur! Deze houding van het huidige Gemeentebestuur hebben wij al eerder ervaren en wordt hiermee bevestigd.

Wat betreft de stip op de horizon (een in deze Corona-tijden meer gebruikte term!) is de keuze voor de toekomstige ontwikkeling van Zwijndrecht **een mix van rustige woonstad en dynamische werkstad**. Een keuze waar wij als bedrijfsleven niet tegen kunnen zijn en, meer positief verwoord, duidelijk achter staan. Eigenlijk een beetje een “resolution for the benefit of a good life”, daar is ook iedereen voor. En in deze keuze zien we natuurlijk ook het oer-Hollandse poldermodel terugkomen. De echte discussies gaan natuurlijk komen bij de feitelijke uitwerking.

In het traject om de stip om de horizon te bereiken wordt duidelijk aangegeven dat de Gemeente dit in overleg met burgers en bedrijfsleven stap voor stap wil bereiken. **Het gevaar van een “overlegcircus” dreigt**, dus graag aandacht hierbij voor overleg op hoofdlijnen op basis van korte, bondige informatie. En wat betreft de OVZ ook als duidelijke voorwaarde dat inbreng en overleg vooraf plaatsvindt, want achteraf reeds genomen besluiten bespreken is iets

waar wij niet aan mee gaan doen. Overigens valt het ons op dat in de Participatiewijzer wel over inbreng van burgers wordt gesproken en niet over de inbreng van het bedrijfsleven!

En na besluitvorming ook doorpakken. De huidige Corona tijd laat zien dat bestuurlijke processen onder druk veel sneller kunnen verlopen dan ooit voor mogelijk werd gehouden.

In ons commentaar beperken wij ons tot onze rol als ondernemersvereniging, die geen politieke verantwoordelijkheid draagt. Wij beperken ons dan ook op de onderdelen van de Omgevingsvisie, die direct raken aan economie/bedrijfsleven. Het integrale karakter van de nota begrijpen we, maar wij vinden het niet op onze weg liggen om onderwerpen als gezondheid, veiligheid, ruimtelijke kwaliteit, inclusiviteit, leefbaarheid en arbeidsmarktbeleid vanuit onze rol diepgravend te becommentariëren. Daarmee niets afdoend aan de relevantie van deze onderwerpen.

Voorts stellen wij vast dat de gevolgen voor Zwijndrecht van de **Regionale Energie Strategie (RES)** nog niet in deze nota verwerkt zijn. De RES wordt pas in september 2020 in de Gemeenteraad behandeld.

Tot slot van deze algemene reactie **een verwijzing naar de actualiteit (Corona-crisis)**. Daar waar in de nota gesproken wordt over stimulering van het gebruik van het openbaar vervoer, de kantorenmarkt (thuiswerken) en de bereikbaarheid over de weg (A16, A15, N3) zal naar alle waarschijnlijkheid de situatie (sterk) veranderen in het post Corona-tijdperk. Maar dat kon niemand voorzien. Maar het plaatst grote vraagtekens bij de inhoud van deze nota, indien behandeling plaatsvindt voordat de economische gevolgen in het post-Corona tijdperk ingedaald zijn.

OVERIGE REACTIE

In de visie op de toekomst heeft Zwijndrecht natuurlijk te maken met regionale, provinciale en landelijke afspraken. In dat kader zijn er voor Zwijndrecht enkele ambitieuze doelstellingen geformuleerd:

- **De bouw van 4.900 woningen.**
- **Een toename van het aantal banen (Fte's) van 4.600.**

De OVZ heeft moeite om de geestelijke elasticiteit te vinden om zich voor te stellen hoe dit aantal woningen binnen de huidige gemeentegrenzen

gerealiseerd moet worden. Voorzichtig wordt het mogelijk gebruik van de buitenruimte genoemd (onderzoek wordt aangekondigd). Wij denken dat dit gebruik onontkoombaar zal zijn om deze ambities te realiseren. Een van de voornaamste cliffhangers voor het overlegcircus is onze verwachting.

En de groei van 4.600 banen betekent dat het huidige aantal banen (ca. 19.500, recent vernomen van de organisatie Deal) met 23% moet groeien. En dat wordt gezocht in een aantal dienstverleningssectoren. **Is productie/industrie afgezworen?** Zeker is de huidige tijd is het terughalen van productie naar Europa (onshoring) weer actueel. Daar zou Zwijndrecht ook open voor moeten staan. Maar ook bij deze ambitie heeft de OVZ moeite om zich een beeld te vormen bij de feitelijke haalbaarheid, al was het alleen maar vanwege het niet/nauwelijks meer beschikbaar zijn van open bedrijventerreinen (kavels) in Zwijndrecht en de ontwikkeling van bedrijventerreinen bij onze burens in Hendrik Ido Ambacht en Dordrecht. Kunnen dit soort ambities nog wel lokaal worden nagestreefd en moet daar niet een **regionale sturing** op zijn? En de term buitengebied zal ook hier gaan vallen.

Bovendien wijzen recente onderzoeken onder het bedrijfsleven erop dat gevreesd moet worden voor een forse structurele daling in het aantal arbeidsplaatsen (in recent onderzoek wordt 10-20% genoemd) als gevolg van de Corona-crisis. Dit maakt de opgave nog zwaarder zo niet irreëel.

De OVZ gaat niet over **het woningaanbod**, maar heeft wel met de gevolgen daarvan te maken. Vanuit het oogpunt van de gewenste groei in banen (en dus van economische activiteit) en de betrokkenheid van het management van de bedrijven bij de lokale samenleving is de OVZ een groot voorstander van een toenemende aandacht voor de bovenkant van het woningaanbod.

De beschrijving van de **economische vitaliteit** is natuurlijk ook een weergave van het Hollandse polderen. Termen als:

- Zorgvuldig ruimtegebruik.....
- Streven naar een optimale benutting van bedrijventerreinen.....
- Integrale benadering.....
- Beschikbare milieuruimte efficiënt benutten.....
- Streven naar een gezonde mix van.....

passen natuurlijk in het jargon van onderzoekers en beleidsadviseurs, maar beschrijven nog niet de echte te maken keuzes (cliffhangers). Die komen later! Met een knipoog verwijzen wij naar de slogan destijds van de (fictieve)

politieke beweging van Jacobse & Van Es (Van Kooten & De Bie) “geen gezeik, iedereen rijk”!

In de nota worden **vier concrete punten** genoemd waarover de Gemeente met het bedrijfsleven in gesprek wil:

1. Klimaat adaptief maken van (stenige) bedrijventerreinen.
2. Toewerken naar meer energie neutrale bedrijventerreinen.
3. Toelevering van warmte en energie van bedrijventerreinen naar omliggende woonwijken.
4. Stimuleren van minder belastende vervoersstromen (voor personen en goederen).

Dit vergt een bedrijfsterrein specifieke aanpak, waarvoor een inmiddels goed functionerende structuur is ontwikkeld (trekkingsgebieden Ondernemersfonds). Niet te onderschatten hierbij is de problematiek van het eigendom van het onroerend goed en de rol/positie van de gebruiker.

Het onderwerp **bereikbaarheid** is bedrijventerrein overstijgend. De OVZ en BIZ Groote Lindt hebben in oktober 2019 daarover voorstellen gedaan na intensief overleg met alle raadsfracties. Wij zien reikhalzend uit naar de behandeling van deze voorstellen in het kader van het GVVP (was voorzien in Q1 2020, maar inmiddels uitgesteld tot..... ?). Onderdeel van deze plannen is om samen met H.I. Ambacht te kijken naar een voorstel (in mei 2019 bespreekbaar gemaakt bij de betreffende wethouders van beide gemeenten) om de bereikbaarheid van de A16 te verbeteren (via een efficiëntere indeling van het viaduct over de A16 op de Henrik Ydenweg). Ook de Vereniging van Ambachtse Ondernemers (VAO) steunt dit idee. De OVZ ervaart het als teleurstellend dat dit gemeentelijke overleg tussen Zwijndrecht en H.I. Ambacht nog steeds niet heeft plaatsgevonden.

Expliciet wordt ook genoemd de **versterking van de maritieme sector**, met onderwerpen als gebruik watergebonden bedrijventerreinen, diepgang rivier en maritiem onderwijs. De OVZ begrijpt dit punt, maar laat verder commentaar graag over aan de binnenvaart sector zelf. De plannen voor het Loveldterrein zijn in dit verband veelbelovend.

De gevolgen voor de **detailhandel** worden ook niet behandeld door de OVZ, omdat deze sector een eigen belangenbehartiging heeft (net als de binnenvaart). Dit geldt ook voor de visie vanuit **Heerjansdam**, waar een eigen ondernemersvereniging actief is.

TOT SLOT

Het formuleren van de stip op de horizon is iets wat ondernemers op prijs stellen (zie ook de actualiteit!) en waar zij ook invloed op willen uitoefenen via betrokkenheid. De wijze waarop dit gebeurt (vooraf en op basis van korte bondige stukken) is van groot belang. Een nota van 80 pagina's leest de gemiddelde (Zwijndrechtse) ondernemer niet.

Aan de organisaties van het bedrijfsleven (OVZ, Hazewinden, trekkingsgebieden Ondernemersfonds) om hun organisatiekracht en overtuiging in te zetten om de ondernemers bij het komende proces te blijven betrekken. **Wij zien uit naar een toekomstig constructief overleg!**

Bestuur OVZ - Juni 2020

Hieronder volgt de inbreng vanuit de bedrijventerreinen:

De **Stichting De Geer** (ondernemersorganisatie van bedrijven op De Geer) heeft via haar voorzitter Ronald Noppen zich akkoord verklaard met de inhoud van de reactie van de OVZ.

Onderstaande reactie is namens **BIZ Groote Lindt**.

- 1) De uitgifdatedatum van dit Ontwerp is 24 maart 2020. De Lock down i.v.m. Corona was toen al bezig, alleen is er in het hele rapport niets van terug te vinden.
- 2) Ambities uit de Burgertop en Ondernemerstop. Men bedoelt een bijeenkomst bij Heerema (inmiddels uit Zwijndrecht vertrokken!) waar veel ambtenaren, politici en een enkele ondernemer aanwezig waren. Dit is geen serieuze consultatie van het bedrijfsleven te noemen. Het is uitermate zwak om deze matige bijeenkomst als **de voedingsbron namens het bedrijfsleven te gebruiken**.
- 3) Er wordt verwezen naar de samenwerking in de Drechtsteden. Helaas leert de dagelijkse praktijk ons dat deze tot stilstand is gekomen.
- 4) Op blz. 11 wordt gesteld dat de woningbouwambitie gerealiseerd zou kunnen worden in het buitengebied of transformatie van bedrijfsterreinen. Hoe stelt men zich dat voor?

- 5) Op blz. 15. Valt het Loveldterrein hier nog onder gemeentelijk vastgoed?
- 6) Op blz. 22 en verder. Zwijndrecht heeft een weg en wateraansluiting, het spoor kan alleen gebruikt worden door Van Leeuwen Buizen. We verzoeken voor de zoveelste keer om het spoor buiten beschouwing te laten. Zwijndrecht is voor het goederenvervoer niet tri modaal!
- 7) Overkapping A16. Zie discussie Zuidasdok Amsterdam; graag haalbare doelen stellen. Het mag blijven staan als wens, niet als een haalbaar binnen redelijke tijd tegen normale kosten.
- 8) Spoorzone; grote ambitie, weinig concreets te melden. (Wie betaalt het?)
- 9) Blz. 59/60 een opmerking over de Blauwe Brug. Moet dicht blijven, maar er is ook te veel verkeer over Munnikensteeg! Succes, misschien toch eens naar de extra brug van Andre Mijster (voorstel KWS) gaan kijken.
- 10) BIZ Groote Lindt heeft 2,5 jaar geleden een rapport laten maken over de onveilige verkeerssituatie op Groote Lindt; daar speelt ook het fietsverkeer in mee. Er is nog steeds geen behandeling geweest. Dus ook geen oplossing bedacht voor gevaarlijke knelpunten. Dit zou meegenomen worden in het GVVP, maar in dit rapport wordt de oude versie vermeld.
- 11) Blz. 77 gebiedsontwikkeling. Actief grondbeleid, uitruilen en verplaatsen van bedrijven. Wie gaat dit doen, waar komen de centjes vandaan?
- 12) Blz. 82/83/84 Bronnenoverzicht. Lees dit goed door, bekijk de data. Havennota van 2010, GVVP 2016, uitvoeringsstrategie natte bedrijven in de Drechtsteden 2009. Enzovoorts. 90 % van de geraadpleegde bronnen zijn oud of zeer oud of allang niet meer actueel.

Het ontwerp Omgevingsvisie is in pre Corona tijd gemaakt. Een groot gedeelte bestaat uit algemene, maatschappelijk wenselijke aanbevelingen. Zoals Gerard Vaandrager/OVZ al stelde, daar kan niemand bezwaar tegen hebben.

De Omgevingsvisie die straks in werking treedt, is zeer belangrijk. Vervangt bestemmingsplannen en heeft grote invloed op onze gemeente en alle daarbij betrokkenen.

We zijn van mening dat 4.600 banen erbij schier onmogelijk is. Post Corona mogen we blij zijn als we de werkgelegenheid in stand kunnen houden op niveau 2019. De 30.000 extra banen in de Drechtsteden klinken geweldig ambitieus, zelfs toen er nog geen Corona perikelen waren.

We pleiten ervoor om:

- a) De hele behandeling van deze Ontwerp Omgevingsvisie versie 1 op te schorten tot nader order (minstens 6 maanden).
- b) Het rapport opnieuw te schrijven met betere informatie dan de hier weergegeven bronnen.
- c) Goed en structureel overleg te plegen met het bedrijfsleven, waarbij duidelijk gemaakt moet worden welke keuzes ervoor liggen. Heikel punt de woningbouwopgave en de gewenste extra banen.
- d) Goed kijken naar de gewijzigde omstandigheden ten gevolge van Corona. Meer thuis werken, minder openbaar vervoer, hoge werkloosheid! De misère is net begonnen.

John van Belle

Namens BIZ Groote Lindt